

Vastaus kirjalliseen kysymykseen peliautomaattien siirtämisestä valvottuihin tiloihin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Joonas Köntän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 453/2020 vp:

Onko hallitus valmis siirtämään peliautomaatit valvottuihin tiloihin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Koronavirustartuntojen estämiseksi Veikkaus Oy on toistaiseksi sulkenut omaehtoisesti kaikki hajasijoitetut raha-automaatit, yhtiön pelisalit sekä Helsingissä sijaitsevan pelikasinon. Veikkaus Oy on kesäkuussa 2020 ilmoittanut, että se avaa pelikasinon ja pelisalit 26.6.2020 ja hajasijoitetut raha-automaatit 15.7.2020. Veikkaus Oy on ilmoittanut, että se huomioi koronaviruksen aiheuttaman tartuntariskin esimerkiksi pelaajia koskevin turvavälein sekä tehostetulla hygienialla.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja sen sopimuskumppanit sekä pelihaittojen parissa toimivat järjestöt ovat käynnistäneet useita hankkeita, joissa selvitetään koronavirusepidemian vaikutuksia rahapelaamiseen ja pelihaittoihin erilaisia tietolähteitä ja menetelmiä hyödyntäen. Lisäksi peliongelmissa auttavissa Peliklinikan ja Peluurin palveluissa on tarkennettu koronavirusepidemian aikaista tilastoseurantaa. Tilannetta seurataan myös osana THL:n käynnissä olevaa laajempaa Koronaepidemian vaikutusten seuranta päihdepalveluissa –hanketta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivassa rahapelihaittojen ja haittariskien arviointiryhmässä on suunnitteilla Veikkaus Oy:n peli- ja pelaajadataan pohjautuvaa seurantaa koronavirusepidemian vaikutuksista rahapelaamiseen ja pelihaittoihin. Edellä mainituissa hankkeissa seurataan myös yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolelle suuntautuvan pelaamisen kehitystä.

Hallitusohjelman mukaan rahapelihaittoja torjutaan tehokkaasti. Raha-automaattien aiheuttamia haittoja voidaan ehkäistä ja vähentää monin keinoin. Keskeisimpiä keinoja on säännellä raha-automaattien saatavuutta ja saavutettavuutta esimerkiksi rajoittamalla automaattien määrää sekä asettamalla raha-automaattipelaamiselle rajoituksia. Rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen tehostamiseksi arpajaislakia muutettiin keväällä 2019 siten, että pelaaminen hajasijoitetuissa raha-automaateissa edellyttää tunnistautumista vuoden 2022 alusta lukien. Pakollinen tunnistautuminen mahdollistaa pelaamista koskevien viranomaisrajoitusten, omaehtoisten rajoitusten ja muiden pelaamista koskevien hallintavälineiden käyttöönottamisen raha-automaattipelaamisessa. Veikkaus Oy voi varustaa hajasijoitetut raha-automaatit tunnistautuneen pelaamisen mahdollistavilla ohjelmistoilla ja laitteistoilla jo ennen lainmuutosten voimaantuloa. Veikkaus Oy

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 453/2020 vp

on syksyllä 2019 ilmoittanut, että se aikaistaa pakollista tunnistautumista siten, että se otetaan käyttöön vaiheittain vuoden 2020 lokakuusta alkaen. Veikkaus Oy on lisäksi kesäkuussa 2020 ilmoittanut, että hajasijoitettujen raha-automaattien kokonaismäärää vähennetään aikaisemmin ilmoitetun 3 500 automaatin sijaan 8 000 automaatilla. Vähennykset tehdään vaiheittain vuoden 2020 aikana siten, että vuoden loppuun mennessä raha-automaattien kokonaismäärä tulee olemaan korkeintaan 10 500. Lisäksi myyntipaikkakohtaisten raha-automaattien enimmäismäärää lasketaan siten, että yksittäisessä myyntipaikassa voi olla enintään neljä raha-automaattia.

Hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti tehokkaaseen rahapelihaittojen ehkäisemiseen tähtääviä tunnistautuneeseen pelaamiseen liittyviä rajoituksia ja muita pelaamisen hallinnan välineitä on tarkoitus valmistella sisäministeriössä yhteistyössä rahapelihaitta-asiantuntijoiden, Poliisihallituksen ja Veikkaus Oy:n kanssa. Sisäministeriö on antanut asetuksella rajoituksia, jotka koskevat verkon välityksellä toimeenpantavia Veikkaus Oy:n rahapelejä. Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva arviointiryhmä arvioi parhaillaan näiden rajoitusten ja muiden asetuksella säädettyjen pelaamisen hallinnan välineiden toimivuutta rahapelihaittojen ehkäisemisessä ja vähentämisessä. Tätä selvitystä tullaan hyödyntämään myös raha-automaattipelaamiselle asetettavien rajoitusten ja muiden pelaamisen hallintavälineiden valmistelussa.

Raha-automaattipelaamisesta aiheutuvien haittojen hallintakeinoja ja niiden yhdistämistä toisiinsa tulee arvioida kokonaisvaltaisesti haittojen ehkäisyn ja vähentämisen näkökulmasta. Käytössä olevien keinojen kokonaisuus ratkaisee vaikutukset haittoihin. Rahapelihaittojen ehkäisystä vastaavan sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva arviointiryhmä tekee parhaillaan selvitystä erilaisista keinoista hallita raha-automaateista aiheutuvia haittoja, niiden soveltamisesta muissa maissa sekä tietoa näiden vaikutuksista.

Lisäksi on syytä huomioida, että rahapelien tarjontaa ja saatavuutta on tarpeen tarkastella myös laajemmin kuin raha-automaatteihin tai niiden sijoitteluun liittyvinä kysymyksinä. Keskeistä tässä tarkastelussa on esimerkiksi havainto siitä, että rahapelaaminen on siirtynyt entistä vahvemmin internetiin. Koronavirusepidemiatilanteen johdosta sisäministeriön asetuksella säädettyjä verkon välityksellä pelattavia Veikkaus Oy:n nopearytmisiä rahapelejä koskevia enimmäistappiorajoja laskettiin ajalla 1.5.-30.9.2020. Vuorokausikohtainen tappioraja laskettiin 1 000 eurosta 500 euroon ja kuukausikohtainen tappioraja 2 000 eurosta 500 euroon. Rajojen laskemisen tavoitteena on rahapelihaittojen ehkäiseminen ja vähentäminen tilanteessa, jossa rahapelaamista voi siirtyä lisääntyneen kotona oleskelun sekä raha-automaattien, pelisalien ja pelikasinon sulkemisen vuoksi Veikkaus Oy:n pelipalvelussa tapahtuvaan nopearytmiseen ja erityisen pelihaittojen vaaran sisältävään rahapelaamiseen. Rahapelihaittojen kokonaisvaltaisen tarkastelun näkökulmasta on huomioitava myös yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolelle suuntautuvan pelaamisen kehitystä ja siitä aiheutuvia haittoja.

Hallitusohjelman mukaan rahapelipolitiikan tavoitteiden varmistamiseksi hallitus toteuttaa hallituskauden alussa arpajaislain uudistuksen. Tässä tarkoituksessa sisäministeriö on tammikuussa käynnistänyt arpajaislain uudistamista koskevan hankkeen, jossa yhtenä asiakokonaisuutena tarkastellaan myös raha-automaattien sijoittelua koskevaa sääntelyä rahapelihaittojen ehkäisemiseen ja vähentämiseen liittyvänä kysymyksenä. Rahapelipolitiikkaa tarkastellaan

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 453/2020 vp

hallitusohjelman mukaisesti kokonaisuutena, jossa rahapelihaittoja torjutaan tehokkaasti ja rahapelipelaamista ohjataan lailliseen, vastuulliseen ja valvottuun pelitarjontaan. Edellä mainitut selvitykset tulevat olemaan osa asiakokonaisuutta koskevaa ja päätöksentekoa tukevaa tietopohjaa.

Helsingissä 22.6.2020

Sisäministeri Maria Ohisalo